

ere daarlig anvendte. Det er vel nok saaledes, at jeg og mit Parti staa isolerede i saa Hensende; det har nemlig vist sig, at alle de Talere, der have haft Ordet i denne Sag, have været enige om, at det ikke gik an at indskrænke vor diplomatiske Repræsentation i Udlandet. Det forekommer mig imidlertid, at der er foregaaet en Svingning i saa Henseende. Man har ikke altid fra Venstres eller Regeringspartiets Side set saaledes paa Sagen. Da mine Partifæller i Samlingen 1901—02 indbragte et Ændringsforslag om at bemyndige den daværende Udenrigsminister til at ophæve 4 af de bestaaende Gesandtskaber, udtalte den daværende højtærede Udenrigsminister, at han endnu ikke havde været Minister saa længe, at han turde udtale sig om, hvorvidt det vilde være formaaltjenligt eller hensigtsmæssigt. Men Venstres daværende Ordfører for Finansloven, det ærede Medlem for Ringsted (Zahle), udtalte, at naar Socialdemokraterne havde indbragt dette Forslag, var det naturligvis for, at de kunde tilvende sig Æren for Besparelser ogsaa paa dette Omraade, og han udtalte endvidere, at Venstre ligesaa vel som Socialdemokraterne ønskede at indføre Sparsommelighed paa dette Omraade, og naar man nu om et Par Aar gik til at inddrage et Par Gesandtskabsposter, saa var det uberettiget, dersom Socialdemokraterne vilde tilskrive sig Æren for, at man havde gjort det. Det saa altsaa ud til, at man den Gang ogsaa fra Venstres Side nærrede den Anskuelse, at det vilde være rigtigst at spare nogle af de Penge, vi udgive paa dette Omraade. (Zahle: Jeg troede dem for godt). Det ærede Medlem, der brugte disse Udtalelser, siger nu, at han troede dem for godt, jeg gaar altsaa ud fra, at det fremdeles er hans Opfattelse af Sagen.

Naar man nu imidlertid fra alle Sider synes at ønske at bevare den nuværende politiske eller diplomatiske Repræsentation overfor Udlandet, synes det dog at være saaledes, at man mener, det er nødvendigt at indføre et nyt Moment, som berettiger Opretholdelsen af denne Institution. I Kommissionens Betænkning og i de forskellige Udtalelser, der foreligge, ser man nemlig stadig understreget, at Gesandterne i større Udstrækning end tidligere skulle befatte sig med det økonomiske; deri søger man altsaa en Berettigelse for deres Eksistens. Hvorvidt det vil faa nogen Betydning, om man paalægger Gesandterne at befatte sig med de økonomiske Spørgsmaal i større Udstrækning

end hidtil, er jo noget, det kan være ret vanskeligt at dømme om. Det viser sig, at man fra Kommissionens Side blandt andet har drøftet det Spørgsmaal, om det vilde være formaaltjenligt hos os at indføre en lignende Ordning som i Svejts, at Gesandterne foruden at være diplomatiske Repræsentanter ogsaa kom til at varetage de konsulære Opgaver i Udlandet. Man har i saa Henseende henvendt sig til de nuværende danske Gesandter i Udlandet med Forespørgsel om, hvad de mente om Sagen, og det viser sig, at de paa enkelte Undtagelser nær have udtalt sig derimod. De ere altsaa Modstandere af, at man lægger den konsulære Virksomhed ind under Gesandtskaberne, og dersom man gjorde det, vilde det temmelig sikkert ogsaa nærmest blive et Misgreb; der er vist neppe nogen af dem, der nu for Tiden beklæde disse Gesandtskabsposter, som vilde egne sig til at overtage en saadan Virksomhed. Men det, man saa i Stedet vil indføre, er jo det, at man vil ophøje Gesandterne, kan man gerne sige, til en Slags kontrollerende Myndighed overfor Konsulerne. Skrivelser, Indberetninger og den Slags Ting fra Konsulerne skulle passere Gesandterne, dog giver man Konsulerne Ret til ogsaa at korrespondere direkte med Regeringen, hvad der vistnok er meget heldigt.

Om Gesandternes Virksomhed foreligger der ret udførlige Beretninger i Kommissionens Betænkning, men deraf er i alt Fald jeg ikke bleven overbevist om, at vi have nogen væsentlig Nytte af at opretholde denne Institution. Det forekommer mig, at den diplomatiske Repræsentation nærmest er en Levning fra Fortiden; den er fremkommen paa et Tidspunkt, hvor Efterretningsvæsenet var langt daarligere, end det nu er, og hvor Samkvemmet mellem Nationerne var saaledes, at man ikke let var i Stand til i det ene Land at skaffe sig Underretning om, hvad der foregik i det andet Land — det modsatte er jo Tilfældet i vor Tid. Endvidere forekommer det mig, at Gesandterne nærmest ere en Repræsentation for Kongemagten og Regeringen og ikke saa meget for Folket. Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller), der nylig udtalte sig, understregede jo ogsaa stærkt, at en af disse Gesandter, Gesandten i Berlin, ikke var Repræsentant for det danske Folk, men Repræsentant for den danske Regering. Man fremhæver jo ogsaa som noget af det vigtigste ved Gesandtskabsinstitutionen, at Gesandterne